

PARLAMENTUL EUROPEAN

2009 - 2014

Document de ședință

15.5.2013

B7-0194/2013

PROPUNERE DE REZOLUȚIE

depusă pe baza declarației Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate

în conformitate cu articolul 110 alineatul (2) din Regulamentul de procedură

referitoare la recuperarea activelor de către țările Primăverii arabe aflate în tranziție
(2013/2612(RSP))

**Hélène Flautre, Nicole Kiil-Nielsen, Franziska Katharina Brantner,
Isabelle Durant, Jean-Paul Besset, Judith Sargentini, Eva Joly**
în numele Grupului Verts/ALE

RE\936322RO.doc

PE509.822v01-00

RO

Unită în diversitate

RO

B7-0194/2013

**Rezoluția Parlamentului European referitoare la recuperarea activelor de către țările Primăverii arabe aflate în tranziție
(2013/2612(RSP))**

Parlamentul European,

- având în vedere rezoluțiile sale anterioare referitoare la țările Primăverii arabe aflate în tranziție și, în special, cea din 14 martie 2013 referitoare la situația din Egipt¹,
- având în vedere Recomandarea din 12 aprilie 2013 a Comisiei pentru afaceri politice, securitate și drepturile omului a Adunării parlamentare a Uniunii pentru Mediterana;
- având în vedere concluziile copreședinților ca urmare a reuniunii Grupului operativ UE-Tunisia din 29 septembrie 2011 și concluziile copreședinților ca urmare a reuniunii Grupului operativ UE-Egipt din 14 noiembrie 2012,
- având în vedere Regulamentul (UE) nr. 101/2011 al Consiliului din 4 februarie 2011 privind măsuri restrictive împotriva anumitor persoane, entități și organisme având în vedere situația din Tunisia și Regulamentul Consiliului (UE) nr. 1100/2012 de modificare a acestuia,
- având în vedere Regulamentul (UE) nr. 270/2011 al Consiliului din 21 martie 2011 privind măsuri restrictive împotriva anumitor persoane, entități și organisme având în vedere situația din Egipt și Regulamentul Consiliului (UE) nr. 1099/2012 de modificare a acestuia,
- având în vedere Decizia 2011/137/PESC a Consiliului din 28 februarie 2011 privind măsuri restrictive având în vedere situația din Libia și Deciziile 2011/625/PESC și 2011/178/PESC ale Consiliului de modificare a acesteia, Regulamentul (UE) nr. 204/2011 al Consiliului din 2 martie 2011 privind măsuri restrictive având în vedere situația din Libia și Regulamentul (UE) nr. 965/2011 al Consiliului de modificare a acestuia, precum și Regulamentele de punere în aplicare (UE) nr. 364/2013 și nr. 50/2013 ale Consiliului privind punerea în aplicare a articolului 16 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 204/2011 privind măsuri restrictive având în vedere situația din Libia,
- având în vedere instrumentele juridice existente ale UE care vizează consolidarea politicii de confiscare și recuperare a activelor în temeiul Deciziilor Consiliului 2001/500/JAI, 2003/577/JAI, 2005/212/JAI, 2006/783/JAI și 2007/845/JAI și propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului din 12 martie 2012 privind înghețarea și confiscarea produselor provenite din săvârșirea de infracțiuni în Uniunea Europeană (COM(2012)0085),
- având în vedere Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva corupției din 2003 (UNCAC), care a intrat în vigoare în 2005 și a fost ratificată de UE prin Decizia

¹ Texte adoptate, P7_TA(2013)0095.

2008/801/CE a Consiliului din 25 septembrie 2008,

- având în vedere Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate (Convenția de la Palermo) din 2000,
 - având în vedere Rezoluțiile 1970 (2011), 1973 (2011) și 2009 (2011) referitoare la Libia ale Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite,
 - având în vedere Rezoluția 19/38 a Consiliului pentru Drepturile Omului al ONU din 19 aprilie 2012 referitoare la impactul negativ al nerepatrierii fondurilor de origine ilicită în țările de origine, la exercitarea drepturilor omului și la importanța îmbunătățirii cooperării internaționale,
 - având în vedere Inițiativa de recuperare a activelor furate (StAR), un program comun al Băncii Mondiale și al Biroului ONU pentru droguri și criminalitate,
 - având în vedere Planul de acțiune privind recuperarea activelor prezentat la 21 mai 2012 de Parteneriatul de la Deauville al G8 cu țările arabe aflate în tranziție,
 - având în vedere primul forum arab privind recuperarea bunurilor (AFAR), organizat de Qatar împreună cu președinția SUA a G8 la 11-13 septembrie 2012 și raportul său final,
 - având în vedere articolul 110 alineatul (2) din Regulamentul său de procedură,
- A. întrucât este crucial ca UE să își arate angajamentul concret și real față de recunoașterea și schimbarea fostei sale abordări față de țările aflate pe țărmul sudic al Mediteranei, care a fost caracterizată prin legături politice și economice puternice cu elitele locale fără a ține seama lipsa legitimității lor democratice și multele lor încălcări ale drepturilor omului;
- B. întrucât recuperarea activelor este o problemă importantă și sensibilă pentru vecinii din sud respectivi, dat fiind potențialul acestor active și implicațiile morale; întrucât recuperarea activelor transmite un mesaj puternic împotriva impunității celor implicați în corupție și contribuie, de asemenea, la reducerea instabilității din sistemul financiar internațional prin tratarea unor fonduri care sunt implicate adeseori în operațiuni financiare speculative;
- C. întrucât comunitatea internațională ar stabilit un sistem solid de acorduri și norme internaționale cu privire la corupție, spălarea de bani și aplicarea legii, în special în ceea ce privește Convenția Organizației Națiunilor Unite din 2003 împotriva corupției; întrucât recuperarea activelor se află în punctul în care se intersectează aceste eforturi; întrucât la articolul 51 din UNCAC se afirmă că „restituirea de bunuri [...] este un principiu fundamental al acestei convenții, iar statele părți își acordă reciproc în acest domeniu cea mai amplă cu putință cooperare și asistență judiciară”, în timp ce la articolul 46 alineatul (1) se subliniază că „[s]tatele părți își acordă reciproc cea mai amplă cu putință asistență judiciară cu prilejul anchetelor, urmăririlor și procedurilor judiciare privind infracțiunile prevăzute de prezenta convenție”;
- D. întrucât competența practică pentru recuperarea activelor revine în primul rând autorităților naționale din statele solicitate; întrucât, în cadrul UE, în timp ce înghețarea

activelor este de competența Uniunii, recuperarea și repatrierea lor sunt de competența statelor membre în conformitate cu legislația lor națională; întrucât, prin natura sa, recuperarea activelor necesită o voință politică fermă și o cooperare reală între numeroase agenții naționale din statele solicitate și cele solicitante;

- E. întrucât, ca urmare a revoluțiilor din cadrul Primăverii arabe din Egipt și Tunisia, UE a înghețat imediat activele foștilor dictatori, ale familiilor lor și ale unui număr de alte persoane asociate regimurilor lor; întrucât UE a adoptat o decizie similară cu privire la Libia, în conformitate cu Rezoluția 1970 (2011) a Consiliului de Securitate al ONU; întrucât noul cadru legislativ adoptat de Consiliu la 26 noiembrie 2012 permite statelor membre ale UE, pe baza unor hotărâri judecătorești recunoscute, să deblocheze activele înghețate în favoarea Egiptului și a Tunisiei;
- F. întrucât în Concluziile din 29 septembrie 2011 ale copreședinților Grupului operativ UE-Tunisia se menționează că „Grupul operativ se angajează să facă tot posibilul pentru a ajuta autoritățile să returneze poporului tunisian bunurile furate prin acte de corupție de regimul precedent. Pentru a facilita returnarea activelor respective, UE a anunțat că va acorda asistență autorităților tunisiene, în special prin înființarea unei echipe de asistență pentru recuperarea activelor, cu experți la Tunis și la Bruxelles”;
- G. întrucât în Concluziile copreședinților Grupului operativ UE-Egipt se menționează că „înghețarea și recuperarea activelor însușite în mod necuvenit este o miză politică majoră pentru Egipt și pentru UE”, precum și că „UE își va asuma în continuare o poziție de lider cu privire la acțiunile de recuperare a activelor și va coopera strâns cu partenerii internaționali precum Elveția, instituțiile financiare internaționale, mai ales inițiativa StAR a Băncii Mondiale și G8 pentru a circumscrie situația actuală, a propune măsuri concrete pentru viitor și a spori coordonarea”;
- H. întrucât Egiptul, Libia și Tunisia au făcut eforturi considerabile pentru a garanta că activele necuvenite furate de foștii dictatori și regimurile lor sunt repatriate în țările respective; întrucât mai mulți actori internaționali cheie – printre care UE, membrii G8 și Elveția – au răspuns pozitiv la aceste eforturi; întrucât, totuși, s-au obținut doar puține rezultate concrete în acest context până acum, putându-se percepe o frustrare legitimă din ce în ce mai mare a guvernelor și societăților civile ale statelor solicitante;
- I. întrucât Înalta Curte din Londra a hotărât ca o vilă din Londra în valoare de 10 milioane lire sterline, cumpărată de fiul cel mare al dictatorului libian destituit Moammar Gaddafi aparține de drept poporului Libiei; întrucât la 27 martie 2013 o delegație a programului comun al Băncii Mondiale și al ONU (StAR), care a avut o întâlnire cu autoritățile libiene în Tripoli, și-a reafirmat implicarea în depistarea activelor libiene și eforturile în direcția returnării tuturor fondurilor furate de regimul Gaddafi;
- J. întrucât în aprilie 2013 autoritățile libaneze au returnat omologilor lor tunisieni aproape 30 de milioane USD depuse în mod ilicit în conturile bancare ale fostului conducător tunisian;
- K. întrucât angajamentul proactiv al centrelor financiare respective și implicarea și contribuția organizațiilor societății civile, atât în statele solicitante, cât și în statele solicitate, sunt factori esențiali pentru reușita inițiativelor de recuperare a activelor;

- L. întrucât comunicarea și transparența sunt primordiale în cadrul eforturilor de recuperare a activelor pentru a disemina bunele practici și a crea stimulente prin promovarea rezultatelor pozitive;
- M. întrucât datoriile contractate de regimurile autoritare împotriva intereselor populației proprii și care nu sunt cheltuite în interesul lor constituie așa-numita „datorie odioasă”; întrucât organizațiile societății civile și parlamentarii din Tunisia și Egipt au solicitat un audit independent al datoriei lor naționale; întrucât președintele tunisian Marzouki, în discursul său adresat Parlamentului European la 1 februarie 2013, a solicitat ca statele membre ale UE să urmeze exemplul Germaniei prin convertirea unei părți a datoriei externe a Tunisiei contractate în timpul regimului Ben Ali în asistență pentru dezvoltare; întrucât peste 100 de deputați în Parlamentul European au semnat o petiție prin care solicită suspendarea plății datoriei externe a Tunisiei până la încheierea unui audit independent pentru a identifica partea odioasă și nelegitimă a acestei datorii; întrucât, conform Băncii Mondiale, un sfert din datoria externă a Tunisiei este deținută de Franța și de Banca Europeană de Investiții,
1. subliniază că, pe lângă semnificația sa economică, returnarea activelor însușite în mod necuvenit furate de foști dictatori și regimurile lor în țările Primăverii arabe aflate în tranziție, precum și identificarea datoriei odioase contractate în aceste condiții, reprezintă o imperativă morală și o chestiune politică importantă, având în vedere implicările acestora în ceea ce privește reinstaurarea justiției și a responsabilității în spiritul democrației și al statului de drept, precum și angajamentul și credibilitatea politice ale UE, reprezentând, așadar, o componentă esențială a parteneriatului Uniunii cu vecinătatea sa sudică, mai ales cu Egiptul, Libia și Tunisia;
 2. subliniază faptul că, deși procesul de recuperare a activelor se desfășoară în conformitate cu dispozițiile legale naționale, iar competențele relevante aparțin în primul rând autorităților naționale ale statelor membre, altor țări europene și altor actori, UE are un rol vital în stimularea și facilitarea acestui proces, în special în cazul țărilor cu care s-au încheiat acorduri-cadru și al organizațiilor multilaterale politice și economice din care face parte UE;
 3. regretă faptul că, în pofida eforturilor considerabile depuse de autoritățile egiptene, libiene și tunisiene și a voinței politice ferme declarate de toate părțile, specialiștii angajați în recuperarea activelor însușite în mod necuvenit nu au avut prea mult succes până acum, în principal din cauza diversității și complexității dispozițiilor și procedurilor aplicabile din diversele sisteme juridice naționale, a rigidității juridice și a lipsei de cunoștințe specializate din partea țărilor Primăverii arabe în cauză cu privire la procedurile legale, financiare și administrative complexe din jurisdicțiile europene și din alte jurisdicții;
 4. deplânge faptul că UE și statele sale membre, luate în ansamblu, au răspuns doar rareori așteptărilor legitime ale țărilor implicate de a se lua toate măsurile necesare pentru a asigura recuperarea la timp a fondurilor achiziționate de o manieră ilicită, precum și faptul că, drept consecință, este subminată însăși credibilitatea politicii revizuite a UE în privința țărilor Primăverii arabe;
 5. solicită UE și statelor sale membre să-și intensifice eforturile depuse în domeniul recuperării activelor de către Egipt, Libia și Tunisia; subliniază că recuperarea activelor

este o dimensiune esențială a sprijinului acordat de Uniune pentru tranziția democratică și refacerea economiei din aceste țări și poate consolida încrederea reciprocă a ambelor părți în spiritul parteneriatului cu societățile, una dintre componentele fundamentale ale politicii europene de vecinătate revizuite;

6. salută noul cadru legislativ adoptat de Consiliu la 26 noiembrie 2012, care facilitează returnarea fondurilor însușite în mod necuvenit Egiptului și Tunisiei, autorizând statele membre ca, pe baza unor hotărâri judecătorești recunoscute, să deblocheze activele înghețate și încurajând schimbul de informații dintre autoritățile relevante ale statelor membre, pe de o parte, și autoritățile din Egipt și Tunisia, pe de altă parte; subliniază, totuși, că este necesar să se obțină rezultate concrete într-un termen rezonabil și ca Libia să fie inclusă pe deplin în acest proces;
7. încurajează oficiile naționale de recuperare a activelor din toate statele membre să coopereze strâns și să dezvolte relații cu autoritățile relevante din țările Primăverii arabe pentru a le ajuta în abordarea acestor proceduri judiciare complexe; solicită Serviciul European de Acțiune Externă să își asume un rol proactiv de lider, în special pentru coordonarea eforturilor statelor membre, asigurarea construirii capacităților și încurajarea cooperării dintre toate statele implicate;
8. salută, în acest sens, inițiativa Canadei, Franței, Germaniei, Italiei, Regatului Unit, Japoniei, Elveției și Statelor Unite de a publica un ghid care să ofere o descriere cuprinzătoare a sistemelor lor juridice naționale în ceea ce privește recuperarea activelor pentru ca țările solicitante să înțeleagă mai bine posibilitățile juridice, tipul de informații disponibile, tipurile de investigații care pot fi desfășurate și modul în care să procedeze pentru a asigura o recuperare eficientă a activelor prin intermediul asistenței juridice reciproce; încurajează toate statele membre să procedeze în același mod;
9. salută cooperarea dintre instituțiile UE și alți actori internaționali cheie în domeniul recuperării activelor de către Egipt, Libia și Tunisia, mai ales Inițiativa de recuperare a activelor furate (StAR) a Băncii Mondiale și a Biroului ONU pentru Droguri și Criminalitate; subliniază că este important să se profite la maximum de mecanismele existente atât la nivel național, cât și internațional, în paralel cu adoptarea noii legislații necesare sau a adaptării legislației existente în acest domeniu în sistemele juridice naționale;
10. salută inițiativa G8 a parteneriatului de la Deauville sub forma Planului de acțiune privind recuperarea activelor, care identifică măsuri concrete de promovare a cooperării și a asistenței în cazuri specifice, a eforturilor de construire a capacității și a asistenței tehnice, și sugerează instituirea unei inițiative de colaborare regională, și anume Forumul arab privind recuperarea activelor, în vederea dezbaterilor și a cooperării în domeniul continuării eforturilor;
11. solicită instituirea imediată a unui mecanism al UE compus dintr-o echipă de anchetatori, procurori, avocați și alți experți din state membre și alte țări europene și neeuropene implicate, inclusiv Canada și Statele Unite, cu scopul de a oferi consiliere și asistență juridică și tehnică țărilor Primăverii arabe în procesul de recuperare a activelor; solicită ca acest mecanism să fie finanțat corespunzător de instrumentele financiare relevante din domeniul relațiilor externe ale Uniunii; subliniază, având în vedere caracterul complex,

sensibil și îndelungat al procedurilor, importanța sustenabilității acestui mecanism al UE;

12. solicită Uniunii Europene să desprindă învățăminte din experiența pe care o deține în domeniul recuperării activelor în privința țărilor Primăverii arabe, inclusiv în ceea ce privește deficiențele cadrelor legale și de politică ale UE și statelor membre, precum și deficiențele de la nivel internațional în domeniu; solicită Comisiei Europene și Serviciului de Acțiune Externă să redacteze o comunicare care să descrie posibile inițiative la nivelul UE și la nivel internațional pentru a asigura recuperarea rapidă și eficientă a activelor dobândite în mod ilicit în urma proceselor de tranziție democratică din țările terțe și să garanteze că pentru activele furate de regimurile corupte nu există niciun refugiu sigur în cadrul sistemului financiar european în particular și în lume în general;
13. încurajează Adunarea Parlamentară a Uniunii pentru Mediterana să analizeze problema recuperării activelor de către țările Primăverii arabe aflate în tranziție cu scopul de a implica în proces membri ai parlamentelor naționale de pe ambele țărmuri ale Mediteranei;
14. îndeamnă Liga Arabă să definească, să adopte și să pună rapid în aplicare mecanisme de cooperare privind recuperarea activelor și solicită în special țărilor din Golf să coopereze de o manieră mai consolidată și să ofere țărilor Primăverii arabe sprijinul lor juridic pentru a trata procesul de recuperare a activelor;
15. consideră că unei părți a datoriei țărilor din primăvara arabă ar putea să i se aplice foarte bine definiția juridică a datoriei ilegale, nelegitime sau odioase și, prin urmare, solicită identificarea datoriei odioase;
16. solicită un moratoriu asupra plății de dobânzi pe datoria externă a Tunisiei în așteptarea unui audit independent al tuturor împrumuturilor externe contractate de stat sau care beneficiază de garanții de stat între 1987 și februarie 2011 pentru a identifica partea odioasă și nelegitimă a datoriei; solicită Băncii Europene de Investiții, Franței și altor mari creditori europeni să efectueze un audit detaliat și autonom al împrumuturilor lor contractate cu Tunisia sub regimul Ben Ali; îi încurajează, în acest context, să examineze posibilitatea de a converti o parte a datoriei lor în asistență pentru dezvoltare; solicită Comisiei să sprijine acest proces de convertire, inclusiv prin cofinanțare;
17. subliniază importanța contribuției organizațiilor societății civile, atât în statele solicitante, cât și în statele solicitate, la procesul recuperării activelor, precum și la identificarea părții odioase a datoriilor externe, în special în ceea ce privește furnizarea de informații către autoritățile competente, încurajând cooperarea dintre actorii naționali și internaționali cheie, monitorizarea returnării activelor și garantarea faptului că activele returnate sunt folosite de o manieră transparentă și efectivă în statul solicitant;
18. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, parlamentelor și guvernelor statelor membre, parlamentelor și guvernelor Elveției și Canadei, Congresului și președintelui Statelor Unite, parlamentelor și guvernelor Egiptului, Libiei și Tunisiei, precum și Băncii Europene de Investiții.